

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 23 februari heeft uw raad bij de bespreking van agendapunt 7.4 Debat 'Weghalen bankjes Centraal Station' de motie 'Vijandige architectuur maakt mensenlevens onnodig zuur' aangenomen (23bb001333). Deze motie is ingediend door de raadsleden F. Elbay (d66), M. Morkoç (GroenLinks) en T. Kind (Volt).

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Visie Openbare Ruimte (2020 – 2030)
- Rotterdamse Stijl (Actualisatie nader vast te stellen in 2023)
- Rotterdam Onbeperkt

Toelichting:

Het college wordt verzocht:

- Bij de toekomstige inrichting van de openbare ruimte voldoende rust- en zitplaatsen te waarborgen zonder hier gebruik te maken van *hostile architecture*;
- Bestaande casussen van *hostile architecture* in de stad te inventariseren en te onderzoeken in hoeverre het haalbaar is de onderdelen die de het object als *hostile architecture* kunnen classificeren, te verwijderen daar waar dat mogelijk is, en daarbij rekening te houden met lopende contractuele afspraken;
- Hierover terug te koppelen aan de raad.

Diverse gemeentelijke visies en beleidstukken (zoals de visie openbare ruimte en de toegankelijkheidseisen) zetten in op realisatie van voldoende rust- en zitplaatsen. Bij de herinrichting van de openbare ruimte wordt het maken van voldoende rust- en zitplaatsen dan ook altijd meegenomen. Daarbij is toenemende aandacht voor voldoende inclusieve zitgelegenheid. Dat is onder andere zitgelegenheid met arm en rugleuning, zodat ouderen en mensen met een handicap goed kunnen gaan zitten en goed kunnen gaan opstaan. Actief faciliteren van slaapplekken in de buitenruimte gebeurt niet, want dit is op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening niet toegestaan.

U heeft gevraagd om een inventarisatie naar hostile architecture. Het inventariseren is gedaan door een interne uitvraag binnen alle veertien gebieden van de stad. De resultaten van deze inventarisatie is opgenomen in de bijlage. De definitie van hostile architecture betreft alle toepassingen in de openbare ruimte die als doel hebben ongewenst gedrag te weren, ontmoedigen of beperken. Resultaat is 40 voorbeelden van hostile architecture verdeeld over de hele stad waarvan 30 in het Centrum. De werkelijk aantallen zijn veel meer maar hostile architecture wordt vaak niet herkend en/of valt niet meer op. Zo zijn de mosquitos (apparaat dat een irritante zoemtoon produceert om het samenkomen van jongeren op bepaalde plekken tegen te gaan) alleen in Delfshaven als HA opgegeven terwijl ze op meer plekken in Rotterdam aanwezig zijn. De bijgevoegde inventarisatie is onderverdeeld naar het weren van bepaald gedrag zoals slapen, skaten en zitten. De lijst is niet uitputtend in aantallen en soorten, dit vraagt meer tijd en inzet omdat er vele duizenden objecten in de stad zijn.

De gedane inventarisatie geeft een goed beeld van de vele vormen van hostile architecture, waarbij niet alle vormen van hostile architecture ongewenst zijn. Daarnaast speelt ook mee dat er soms geen haalbaar alternatief bestaat. In de eerder gestelde schriftelijke vragen (23bb000518) werden voorbeelden aangedragen die vijandig zouden zijn naar skaters en daklozen. Daarom wordt hierna dieper ingegaan op het weren van vormen van skaten en van slapen in de Openbare ruimte.

Skaten

Het skaten in de buitenruimte wordt soms ontmoedigd om te voorkomen dat de buitenruimte materialen (natuursteen) kapotgaan of dat skaten te veel geluidsoverlast geeft. Zowel de gemeente als particuliere gebouweigenaren beschermen het natuursteen met diverse ingrepen. De bescherming weghalen zonder het materiaal te vervangen door een robuuster materiaal leidt tot ongewenste schade. Vervanging door een ander materiaal is in veel gevallen ongewenst vanwege de hoge kosten en de materiaalverspilling.

De skatestoppers rondom het Depotgebouw zijn daar een goed voorbeeld van. Het Museumpark is al lange tijd een favoriete plek voor een bepaalde groep skaters waardoor er tijdens de planvorming veel aandacht was voor skatevriendelijke inrichting. Echter rondom het depotgebouw zijn natuurstenen bloembakranden geplaatst. Dit sluit architectonisch beter aan. De bloembakranden beschermen de beplanting en bieden veel zitruimte. Maar helaas zijn de banden niet geschikt om tegen aan te skaten. Daarom zijn daar skatestoppers geplaatst.

Slapen van daklozen

In het kader van het voorkomen van overlast worden slaapgelegenheden soms verwijderd of word het slapen soms lastiger gemaakt. Slapen in de openbare ruimte kan namelijk ander gebruik uitsluiten als dit gepaard gaat met afval en niet hygiënische aspecten (toiletteren etc.). Daarnaast speelt het gevoel van onveiligheid vaak mee. Zo wordt slapen op de droge plekken onder viaducten en bruggen lastig gemaakt door obstakels zoals opstaande stenen. Ontmoedigen door aanbrengen van obstakels op zitmeubilair gebeurt niet meer maar er zijn nog wel voorbeelden vanuit het verleden aanwezig. Een voorbeeld daarvan zijn de bankjes op de Westersingel waar op verzoek van bewoners in deze omgeving de bankjes onaantrekkelijk zijn gemaakt voor slapers.

Verwijdering van alle bestaande hostile architecture is kostbaar, vraagt een grote ambtelijke inzet, alsook het sociale- en veiligheidsdomein en natuurlijk een zorgvuldige participatie. Een dergelijke traject is ongewenst. Deze motie geeft voldoende aanleiding om bewuster om te gaan met het vermijden van hostile architecture en wordt beter meegenomen in toekomstige ontwerpen, en is vastgelegd in de actualisatie van de Rotterdamse Stijl.

Wij stellen u voor om de motie als afgedaan te beschouwen.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Geen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

W.A.J.J. Houtman, l.s.

De burgemeester,

R.A.C.J. Simons, l.b.

Bijlage(n):

- Inventarisatie Hostile Architecture